

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Rotterdam
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 25035
3001 HA ROTTERDAM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
32185267

Bijlagen
1

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Datum 29 maart 2022
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo master Consultancy & Entrepreneurship

Geacht college,

Met de brief van 28 januari 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 4 februari 2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Consultancy & Entrepreneurship als bekostigde opleiding te verzorgen in Rotterdam. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 maart 2022, kenmerk 2022/008, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Consultancy & Entrepreneurship als bekostigde opleiding te verzorgen te Rotterdam.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan criterium a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijz ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. U bent zelf verantwoordelijk voor het aanmelden bij DUO voor deze registratie.

Onze referentie
32185267

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Rotterdam Veltijd hbo master Consultancy & Entrepreneurship Rotterdam	2022/008	14/03/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 04/02/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool Rotterdam om de hbo master Consultancy & Entrepreneurship als bekostigde opleiding te verzorgen te Rotterdam (brief van 28/01/2022 met kenmerk 01.22/MW/AvL). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool Rotterdam om de hbo master Consultancy & Entrepreneurship als bekostigde opleiding te Rotterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager verzoekt om bekostiging van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship die zij sinds 1998 in onbekostigde vorm in Rotterdam aanbiedt onder de naam 'Master in Consultancy and Entrepreneurship'. Het gaat om een Engelstalige hbo master in het Croho onderdeel Economie. De opleiding omvat 60 studiepunten en wordt in voltijdvorm aangeboden. Aanvrager beschrijft dat in de opleiding vijftien leeruitkomsten centraal staan, onderverdeeld in kennis, vaardigheden en attitudes. De kennis bestaat uit het gebruiken en ontwerpen van technologische innovaties in

business, duurzaamheid, projectmanagement, advisering, bedrijfsstrategie en innovatie. De vaardigheden richten zich op professionele communicatie- en netwerken, systeemdenken, toegepast onderzoek, analyse en diagnose, leiderschap en kritisch denken. Tot slot worden de attitudes bewustzijn, make-it-happen mentaliteit, groei mindset, vooruitdenken en design mindset ontwikkeld. Het programma is onderverdeeld in drie fases: The Mindset, Understanding Business en Designing Solutions.

De opleiding is toegankelijk voor een brede doelgroep. Afgestudeerden van economische bacheloropleidingen zoals International Business, Commerciële Economie en Bedrijfskunde hebben direct toegang tot de opleiding. Studenten met een niet-economische vooropleiding op bachelorniveau kunnen deelnemen na het volgen van een pre-master van 6 maanden. Daarnaast kunnen studenten uit niet-economische achtergronden met ten minste drie jaar werkervaring in het bedrijfsleven ook deelnemen aan de opleiding.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens aanvrager aan het werk als adviseur bij adviesbureaus gespecialiseerd in ontwikkeling van bedrijfsstrategieën, in verbeterprogramma's, bij het implementeren van organisatorische veranderingen voor hun klanten of bij multinationals met interne adviesafdelingen die zich richten op bedrijfsverbetering en organisatieontwikkeling voor hun eigen organisatie. Afgestudeerden kunnen volgens aanvrager ook functies vervullen in het productmanagement, projectmanagement of teammanagementfuncties in grote of MKB-organisaties. Als concrete voorbeelden noemt aanvrager de functies consultant, verandermanager, projectmanager, afdelingsmanager, teamleider of business development manager.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo master Consultancy & Entrepreneurship aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager stelt dat de master Consultancy & Entrepreneurship aansluit op een landelijke, een regionale en een internationale arbeidsmarktbehoefte. Ter onderbouwing van de landelijke arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager onder andere naar ROA's arbeidsmarktinformatiesysteem AIS, het arbeidsmarktdashboard van het UWV www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator, www.nationaleberoepengids.nl/, een persbericht van Randstad www.randstad.nl/over-randstad/pers/persberichten/2021/02/kansrijke-banen-van-2021, www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020, het vacaturedashboard www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-arbeidsmarkt/vacatures/vacaturegraad-naar-bedrijfstak van het CBS, www.abnamro.nl/nl/media/Stand-van-zakelijke-dienstverlening-juli-2021_tcm16-117746.pdf, www.abnamro.nl/nl/zakelijk/insights/sectoren-en-trends/zakelijke-dienstverlening/coronabanen-helpen-zakelijke-dienstverlenersdoor-de-crisis.html, www.abnamro.nl/nl/media/stand-van-welzijn-maakt-werkgevers-aantrekkelijk_tcm16-136800.pdf, www.rabobank.nl/kennis/d011143027-omzetprognoses-op-weg-naar-herstel, het Scale-Up Dashboard (2020) van Erasmus Centre for Entrepreneurship, 'Marktpotentieel master Consultancy & Entrepreneurship' (2022) van Lexnova en 18 adhesiebetuigingen.

Ter onderbouwing van de regionale arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar ROA's AIS, de spanningsindicator van het UWV, 'Regio in beeld Rijnmond' (2021) van het UWV, het arbeidsmarktdashboard rijnmondinzicht.nl en <https://mrdh.nl/scaleup-startup-monitor-innovatie-ecosysteem>.

Ter onderbouwing van de internationale arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar de Employment Outlook 2021 van de OECD op www.oecd-ilibrary.org, www.statista.com/statistics/527712/management-consultancy-employment-growth-europe-by-

country/, feaco.org/site-page/feaco-annual-survey-european-mc-market, 'The future of work in Europe' (2020) van McKinsey Global Institute en www.pmi.org/learning/careers/talent-gap-2021.

De commissie is met aanvrager van mening dat in ROA's AIS het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen het meest relevant is voor de onderhavige opleiding, aangezien in dit opleidingstype de (aan)verwante masteropleidingen Interdisciplinary Business Professional, International Management, Strategic Entrepreneurship, Global Business & Sustainability, Organisational Change & Consulting, Management of Innovation, Business Administration, International Economics and Business, International Business and Management, Entrepreneurship en Sustainable Entrepreneurship zijn opgenomen. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'redelijk' en verwacht 'enige' knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		12800	6		0.9 hoog
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		30200	13		2.1 gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026		43000	19		2.9 gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		44100	19		3 gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.03				enige
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.03				redelijk

Bron: ROA, AIS

Aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs en Managers zakelijke en administratieve dienstverlening. In beginsel kent de commissie meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingstypen een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. De commissie is met aanvrager van mening dat binnen ROA's systematiek de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs en Managers zakelijke en administratieve dienstverlening het meest relevant zijn voor de beoogde opleiding, aangezien afgestudeerden van de master Consultancy & Entrepreneurship kunnen opteren voor alle beroepen die in deze beroepsgroepen zijn opgenomen. De commissie overweegt daarbij dat de managementfuncties in de tweede beroepsgroep veelal pas na enkele jaren werkervaring toegankelijk zijn voor deze afgestudeerden. Het ROA verwacht bij de beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs grote knelpunten in 2026. Het ROA verwacht enige knelpunten in 2026 bij de beroepsgroep Managers zakelijke en administratieve dienstverlening.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	8100	6		1 hoog
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026	14100	10		1.7 laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026	22200	16		2.6 gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.866			groot

Bron: ROA, AIS

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	2400	3		0.6 gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte vervangingsvraag tot 2026	11800	17		2.6 gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte baanopeningen tot 2026	14100	20		3.1 gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.906			enige

Bron: ROA, AIS

De commissie constateert dat het opleidingstype master management, bestuurs- en personeelwetenschappen en de beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs en Managers zakelijke en administratieve dienstverlening representatief zijn voor afgestudeerden van de master Consultancy & Entrepreneurship. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor dit type afgestudeerden als redelijk tot gunstig. De commissie concludeert dat de gegevens van het ROA een licht positieve indicatie bieden van een arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager heeft de spanningsindicatoren van het UWV voor de relevante beroepsgroepen uit ROA's AIS geraadpleegd in januari 2022. Aanvrager heeft de ontwikkelingen in de vier kwartalen van 2020 en de eerste drie kwartalen van 2021 weergegeven. Aanvrager geeft aan dat de spanningsindicator voor de beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs in het eerste kwartaal van 2020 'krap' was, in de drie kwartalen erna als 'gemiddeld' werd aangeduid en de drie eerste kwartalen van 2021 weer als 'krap' werd aangeduid. Bij de beroepsgroep Managers zakelijke en administratieve dienstverlening veranderde de spanningsindicator in dezelfde periode van 'gemiddeld' naar 'ruim' en weer naar 'gemiddeld'. Aanvrager constateert op basis van het dashboard Online vacatures van het UWV dat binnen de beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs met name het aantal vacatures voor het beroep Business Consultant groeide. Dit is een beroep dat direct aansluit op de hbo master Consultancy & Entrepreneurship. De commissie concludeert dat de gegevens van het UWV met betrekking tot de beroepsgroep

Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs een positieve indicatie opleveren van een arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager verwijst vervolgens naar de website van de Nationale Beroepengids. Op deze website worden de baankansen voor relevante functies op hbo/wo niveau zoals Business Consultant, Bedrijfskundige, Bedrijfsadviseur, Business Architect, Strategie Consultant aangeduid als 'goed' en de baankansen voor de relevante functie Senior Consultant als 'zeer goed'. Aanvrager illustreert dit beeld verder met een persbericht van Randstad, waar binnen het Randstad-vakgebied analyse, onderzoek & ontwikkeling de functie adviseur bedrijfsvoering op nummer 1 staat. Eenzelfde beeld komt naar voren uit 'The Future of Jobs Report 2020' van het World Economic Forum, waar de functies Organizational Development Specialists en Business Development Professionals op plaats 6 en 10 staan in de top 10 van 'high demand'-beroepen (p. 93). Dit zijn volgens aanvrager beroepen waar de beoogde master bij uitstek voor opleidt. De commissie constateert dat deze bronnen een positieve indicatie bieden van de arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager verwijst vervolgens naar een CBS dashboard over de vacaturegraad per bedrijfstak. Aanvrager acht de bedrijfssectoren specialistische zakelijke dienstverlening, organisatieadvies en managementadvies relevant voor de onderhavige opleiding. Uit het dashboard blijkt dat de vacaturegraad in deze sectoren sinds 2013 is gestegen, afgezien van een daling medio 2020. Aanvrager maakt hieruit op dat deze sectoren goede baankansen bieden voor afgestudeerden. De commissie merkt op dat deze gegevens per branche niet zijn toegespitst op specifieke functies en/of opleidingsniveau, waardoor er geen specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship uit afgeleid kan worden. De commissie constateert dat hetzelfde geldt voor de artikelen met beschrijvingen van omzetontwikkelingen in de bedrijfstak zakelijke dienstverlening van ABN AMRO en de Rabobank waar aanvrager aan refereert.

Aanvrager verwijst voorts naar het ScaleUp Dashboard 2020 van het Erasmus Centre for Entrepreneurship en beschrijft dat daaruit blijkt dat er eind 2019 circa 3000 scale-ups waren in Nederland met een bijdrage aan de economie van in totaal 232.000 FTE. Aanvrager geeft vervolgens aan dat de groei in het aantal scale-ups stagneerde aan het begin van de coronacrisis. Volgens aanvrager kunnen afgestudeerden van de master Consultancy & Entrepreneurship bijdragen aan het doorgroeien van startups naar scale-ups en laten alumni van de huidige onbekostigde master ook al zien dat zij deze rol kunnen vervullen. De commissie volgt de redenering van aanvrager dat afgestudeerden van de master kunnen bijdragen aan de groei van start-ups naar scaleups en beschouwt deze bron als indicatie van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte.

Aanvrager heeft onderzoeksbureau Lexnova in 2021 een arbeidsmarktonderzoek laten uitvoeren, bestaande uit een online enquête onder 120 werkgevers (waarvan 119 in Nederland gevestigd en 1 in Thailand) en 11 interviews. De gehanteerde methodiek is beschreven, inclusief de wijze van ontdebelling van respondenten. De antwoorden op de meerkeuzevragen, de gebruikte vragenlijsten, individuele antwoorden op de open vragen, gespreksverslagen, kenmerken van de deelnemende organisaties, functies van de respondenten alsmede een sleutel waardoor citaten te herleiden zijn tot specifieke gesprekspartners zijn bij het onderzoek gevoegd. Uit de enquête komt naar voren dat 87% van de respondenten de masteropleiding Consultancy & Entrepreneurship (zeer) aansprekend vindt (p. 11) en dat iets meer dan de helft, 54%, van de respondenten van mening is dat er binnen het eigen werkveld behoefte is aan deze afgestudeerden (p. 15). 28 van de 119 in Nederland gevestigde werkgevers hebben aangegeven binnen de komende 3 jaar zeker behoefte te hebben aan afgestudeerden van deze opleiding. Nog eens 68 van de 119 in Nederland gevestigde werkgevers hebben aangegeven in de komende 3 jaar mogelijk behoefte te hebben aan deze afgestudeerden (p. 18). In aantallen baanopeningen komen de antwoorden van werkgevers die hier zeker behoefte aan hebben (n=28) uit op minimaal 64 tot maximaal 155 medewerkers op jaarbasis en de antwoorden van werkgevers die hier mogelijk behoefte aan hebben (n=66) op in totaal minimaal 36 tot maximaal 105 medewerkers op jaarbasis (p. 21). Uit de 11 interviews die Lexnova in aanvulling op de online enquête heeft gehouden komt eveneens naar voren dat de

werkgevers de inhoud van de opleiding herkennen. Zij geven aan dat er op de huidige arbeidsmarkt behoefte is aan dit type afgestudeerden en dat zij verwachten dat die vraag zal aanhouden of zal groeien. 2 van de 11 werkgevers geven concreet aan binnen de eigen organisatie op dit moment behoefte te hebben aan deze afgestudeerden (p. 20-21). De commissie concludeert dat het arbeidsmarktonderzoek valide en navolgbaar is en blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship.

Ter onderbouwing van de landelijke arbeidsmarktbehoefte heeft aanvrager ten slotte 18 adhesieverklaringen bij het dossier gevoegd. Aanvrager merkt daarbij op dat de werkgevers die een adhesiebetuiging hebben afgegeven verschillen van de werkgevers die hebben deelgenomen aan de interviews en dat op één werkgever na deze werkgevers ook verschillen van de werkgevers die hebben deelgenomen aan het kwantitatieve arbeidsmarktonderzoek dat hierboven is beschreven. In de adhesiebetuigingen wordt het belang van de opleiding onderschreven. 8 van de 18 werkgevers geven aan binnen de eigen organisatie de komende jaren vacatures te verwachten voor dit type afgestudeerden, waarbij de aantallen variëren van 1 tot 10 vacatures per jaar. De commissie concludeert dat de adhesiebetuigingen blijken geven van een arbeidsmarktbehoefte.

Aanvrager betoogt dat de hbo master Consultancy & Entrepreneurship ook aansluit op een regionale arbeidsmarktbehoefte. Ter onderbouwing verwijst aanvrager binnen ROA's AIS naar de gegevens voor de regio's Rijnmond, Holland Rijnland, Midden-Holland, Haaglanden, Gorinchem, Zuid-Holland Centraal en Drechtsteden. Op regionaal niveau biedt het ROA geen gegevens per opleidingstype of beroepsgroep, maar alleen op het hogere aggregatieniveau van de opleidingssubsectoren en bedrijfssectoren. Voor de master Consultancy & Entrepreneurship is de opleidingssubsector master economie en recht het meest relevant. De toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026 voor deze brede opleidingssubsector typeert het ROA als matig (Rijnmond en Haaglanden), redelijk (Holland Rijnland, Midden-Holland en Zuid-Holland Centraal) en goed (Gorinchem en Drechtsteden). De commissie constateert dat deze prognoses per opleidingssubsector te grofmazig zijn om een specifiek beeld te geven van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de aangevraagde masteropleiding.

Aanvrager heeft voor dezelfde regio's ook de spanningsindicator van het UWV weergegeven voor de relevante beroepsgroepen Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs en Managers zakelijke en administratieve dienstverlening. Aanvrager heeft het tweede kwartaal van 2020 tot en met het derde kwartaal van 2021 onderzocht. Bij de beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs typeerde het UWV de spanning in alle kwartalen als 'krap' voor de regio Rijnmond. In de andere regio's is een oplopende spanning te zien van 'ruim', 'gemiddeld' en 'krap' in het tweede een derde kwartaal van 2020 naar 'krap' tot 'zeer krap' in het derde kwartaal van 2021. Bij de beroepsgroep Managers zakelijke en administratieve dienstverlening verschoof de spanning in de regio Rijnmond in dezelfde periode van 'ruim' naar 'gemiddeld' en in de overige regio's van 'ruim' en 'gemiddeld' naar 'gemiddeld' en 'krap'. Dit beeld van een krappe arbeidsmarkt wordt bevestigd door de algemene krapte voor de beroepsklasse Economisch en administratief in de UWV publicatie 'Regio in Beeld Rijnmond' (p. 20). De commissie constateert dat de ontwikkelingen bij de spanningsindicator voor de beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs een positieve indicatie opleveren van een regionale arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager verwijst verder naar het online dashboard Rijnmondinzicht.nl waar o.a. online vacatures in beeld zijn gebracht. Bij de beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs is zichtbaar dat er in de regio Rijnmond vrijwel uitsluitend vacatures zijn op hbo/wo niveau en dat het aantal vacatures sinds september 2020 stijgt, afgezien van een dip in november 2021. Bij de beroepsgroep Managers zakelijke en administratieve dienstverlening is het aantal nieuwe vacatures per maand lager, maar is dezelfde beweging zichtbaar. Ook bij deze beroepsgroep zijn er vrijwel uitsluitend vacatures op hbo/wo niveau in de regio Rijnmond. Afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship komen in aanmerking voor tenminste een deel van de vacatures voor deze beroepsgroepen. De commissie constateert dat dit dashboard blijkt geeft van een regionale arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Ten slotte verwijst aanvrager naar de Scale-up en Startup Monitor van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Daarin is aangegeven dat het aantal startups groeit, maar dat het aantal scale-ups afneemt. Aanvrager betoogt dat afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship startups kunnen helpen om door te groeien naar een scale-up vanwege hun kennis m.b.t. strategische vernieuwingen en het creëren van nieuwe kansen. De commissie acht het aannemelijk dat afgestudeerden van de master kunnen bijdragen aan het uitbouwen van beginnende ondernemingen.

Aanvrager betoogt voorts dat de hbo master Consultancy & Entrepreneurship beantwoordt aan een internationale arbeidsmarktbehoefte. Aanvrager verwijst in dat kader naar de Employment Outlook van de OECD waarin zichtbaar is dat de sector Business Services in de OECD-landen eind 2020 weer terugveerde na een zware dip door de coronacrisis in de eerste helft van 2020. De commissie constateert dat de sector dermate breed is dat er geen specifiek beeld van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde master uit afgeleid kan worden.

Aanvrager verwijst verder naar de website van Statista waar de werkgelegenheidsgroei in de management consultancy branche in 12 Europese landen in 2018 is weergegeven. De commissie constateert ook hier dat de gegevens op een dermate hoog aggregatieniveau zijn weergegeven dat er geen specifiek beeld van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde master uit afgeleid kan worden. Bovendien geeft de site alleen informatie over het kalenderjaar 2018.

De Survey of the European Management Consultancy 2019/2020 van FEACO, de Europese branchevereniging van managementadviesbureaus, zet de werkgelegenheidsgroei in de management consultancy branche af tegen de totale werkgelegenheidsontwikkeling in Oostenrijk, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Roemenië, Slovenië, Spanje Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk. Aanvrager constateert op grond van dit overzicht dat de werkgelegenheid in deze sector in 2018-2019 sterker groeide dan de gemiddelde werkgelegenheid en dat de 'service line' strategy binnen de branche, die voor afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship relevant is, ook in omzet groeit. De commissie constateert dat dit overzicht laat zien dat de bedrijfssector waar dit type afgestudeerden in terecht kan komen er relatief goed voorstaat in de 13 landen waar gegevens van zijn opgenomen, maar dat hier geen specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde master uit afgeleid kan worden.

Aanvrager doet een beroep op de prognoses die McKinsey Global Institute heeft gemaakt voor de Europese arbeidsmarkt in 2030. McKinsey verwacht dat de komende jaren veel beroepen aan de onderkant van de arbeidsmarkt zullen verdwijnen als gevolg van de automatisering en dat beroepen aan de bovenkant van de markt, zoals business & legal professionals waar afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship onder geschaard kunnen worden, juist sterk zullen groeien (p. 21). De commissie onderschrijft deze verwachting.

Ten slotte verwijst aanvrager naar Talent Gap: ten-year Employment trends, Costs and Global Implications (2021) van het Project Management Institute om te betogen dat het gebrek aan medewerkers met projectmanagementvaardigheden een wereldwijd probleem is (p. 4) en dat afgestudeerden van de beoogde master een bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van het tekort. De commissie constateert dat de master hierop aansluit.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager heeft aangetoond dat sprake is van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Consultancy & Entrepreneurship.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de hbo master Consultancy & Entrepreneurship verwijst aanvrager onder andere naar de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 'De Waarde(n) van Weten' (2015) van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor

de toekomst' (2019) van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het 'Actieplan Professionele Masters' (2016) van de Vereniging Hogescholen, het 'Sectorakkoord' (2018) tussen de minister van OCW en de Vereniging Hogescholen, de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen' (2019) van de Vereniging Hogescholen, de Strategische Onderzoeksagenda hbo 'Onderzoek met impact' (2016) van de Vereniging Hogescholen, de 'Beleidsprioriteiten 2021' (2021) van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna ook: EZK), 'Rotterdam. Sterker door. Herstel- en vernieuwingsagenda Rotterdamse Economie' (2021) van de Gemeente Rotterdam, 'Samen aan het werk' Strategische Agenda Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2022 (2022) en de 'Roadmap Next Economy' (2016) van het samenwerkingsverband Metropoolregio Rotterdam Den Haag, Programma Zuid-Hollandse Economie 2021-2025 (2020) van de Provincie Zuid-Holland, het 'Human Capital Akkoord Zuid-Holland' (2018) van de Economic Board Zuid-Holland en de Provincie Zuid-Holland, de Sustainable Development Goals van de VN en de Europese Onderzoeksagenda Horizon Europe.

Aanvrager beschrijft dat uit de Strategische Agenda's van het Ministerie van OCW naar voren komt dat de minister de ontwikkeling van hbo masteropleidingen wil stimuleren. Voorts geeft aanvrager aan dat de Vereniging Hogescholen dit punt in haar beleid heeft opgenomen, blijkt uit het 'Actieplan Professionele Masters', het Sectorakkoord 2018 en de 'Strategische Agenda- professionals voor morgen'. De commissie constateert dat de hbo master Consultancy & Entrepreneurship past binnen dit algemene beleid gericht op de ontwikkeling van hbo masteropleidingen.

Aanvrager betoogt voorts aan de hand van de Strategische Onderzoeksagenda hbo 'Onderzoek met impact' (2016) van de Vereniging Hogescholen dat er behoefte is aan meer onderzoek naar en onderwijsprogramma's gericht op verantwoord en vernieuwend (duurzaam, innovatief en sociaal) ondernemerschap (p. 30 e.v.). De commissie constateert met aanvrager dat de master Consultancy & Entrepreneurship, gelet op de kennisgebieden die met de beoogde opleiding worden bestreken, hierop aansluit.

Vervolgens stelt aanvrager dat het maatschappelijk belang van de masteropleiding blijkt uit de beleidsprioriteiten voor 2021 van het Ministerie van EZK. De kern van de beleidsprioriteiten ligt bij het streven naar een duurzame en ondernemend Nederland, met een grote focus op herstel van de gevolgen van de coronacrisis. In de beleidsagenda is expliciet aangegeven dat het ministerie Nederland wil laten ontwikkelen tot één van de sterkste startup-ecosystemen van de wereld. Dit omdat het ministerie startups en scale-ups beschouwt als banenmotor van de toekomst die bovendien kunnen bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. De commissie is met aanvrager van mening dat de beoogde masteropleiding hier inhoudelijk op aansluit, gezien de aandacht voor innovatie, bedrijfsstrategie en duurzaamheid binnen de opleiding.

Aanvrager geeft aan dat de opleiding ook aansluit op de regionale maatschappelijke behoefte van de stad Rotterdam, de metropoolregio Rotterdam Den Haag en de provincie Zuid-Holland. In dat kader beschrijft aanvrager dat in de gemeentelijke beleidsagenda gericht op herstel van de Rotterdamse economie zes sporen zijn opgenomen, te weten 1. Human capital (opleiden, banen, talent) 2. Brede sectorstructuur (haven en stad) 3. Economische transitie (digitaal, energie, circulair) 4. Economische aantrekkingskracht van de (binnen)stad: 5. Nieuw ondernemerschap en innovatie ecosysteem 6. Dienstverlening en launching customer (service aan de stad). Aanvrager beschrijft dat de beoogde master Consultancy & Entrepreneurship aansluit op de sporen 1, 3, 4 en 5 en dat in het kader van spoor 5 al wordt samengewerkt met het platform Up!Rotterdam. Verder is in de strategische agenda van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag het stimuleren en uitbouwen van startups en scale-ups als beleidsspeerpunt vastgelegd (p. 11-14). Dit regionale beleid borduurt voort op de Roadmap Next Economy van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, waarin het pad 'Entrepreneurial Region' als vierde van in totaal vijf transitiepaden is opgenomen (p. 9). Aanvrager beschrijft dat door bedrijven en overheden in de regio wordt geïnvesteerd in Fieldlabs waar kennisinstellingen en bedrijven samenwerken. Aanvrager geeft aan dat de huidige onbekostigde master Consultancy & Entrepreneurship hier actief bij betrokken is via een Living Lab in Rijswijk waarin samen met het scale-up bedrijf Worth Internet Systems onderwijs wordt

verzorgd en gezamenlijk aan projecten wordt gewerkt. Medewerkers van Worth nemen ook deel aan onderdelen van modules zodat studenten en het werkveld samenwerken en samen leren. Vervolgens beschrijft aanvrager dat in de economische agenda van de provincie Zuid-Holland aandacht wordt besteed aan het belang van het versnellen van innovatie om de vier regionale Greenports bij de internationale top te houden (p. 26). Het bevorderen van ondernemersvaardigheden bij huidige en toekomstige werknemers, waar de voorgenomen opleiding ook op gericht is, is ten slotte weergegeven in het Human Capital Akkoord Zuid-Holland (p. 9). De commissie constateert op basis van deze bronnen dat de opleiding aansluit op een regionale maatschappelijke behoefte.

Ten slotte betoogt aanvrager dat de master Consultancy & Entrepreneurship aansluit op een internationale maatschappelijke behoefte aan de hand van de Sustainable Development Goals van de VN en de Europese Onderzoeksagenda Horizon Europe. Aanvrager beschrijft dat in de Sustainable Development Goals 17 doelen zijn opgenomen met betrekking tot grote algemene thema's en dat de master aansluit op de doelen 9 (innovatie), 12 (verantwoordelijke consumptie en productie) en 8 (duurzame en inclusieve economische groei en bevorderen van werkgelegenheid en passend werk). Aanvrager beschrijft vervolgens dat de huidige opleiding in het kader van Horizon Europe een subsidieaanvraag heeft ingediend binnen de pijler 'Innovative Europe'. De pijler beoogt het algehele Europese innovatielandschap te ontwikkelen, onder meer door verdere versterking van het Europese Instituut voor innovatie en technologie (EIT) om de integratie van bedrijven, onderzoek, hoger onderwijs en ondernemerschap te bevorderen. De commissie is met aanvrager van mening dat de beoogde master hierop aansluit.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager heeft aangetoond dat de hbo master Consultancy & Entrepreneurship aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de opleiding aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 04/02/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Hogeschool Rotterdam om de hbo master Consultancy & Entrepreneurship in Rotterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het verwant aanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager heeft een overzicht aangeleverd van hbo en wo masteropleidingen die raakvlakken vertonen met de master Consultancy & Entrepreneurship. Aanvrager hanteert daarbij een onderverdeling in verwante opleidingen, opleidingen die deels verwant zijn en opleidingen die enige raakvlakken hebben met de beoogde opleiding. Aanvrager acht de hbo masteropleidingen Interdisciplinary Business Professional (Hanzehogeschool Groningen), Circulaire Economie (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), Sustainable Business Transition (Hogeschool Utrecht, nog

niet gestart), International Business and Management (Hanzehogeschool Groningen, instroom nog niet bekend) en Design Driven Innovation (NHL Stenden Hogeschool) verwant. Aanvrager acht de hbo masteropleidingen Business Sales (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, nog niet gestart) en Crossover Creativity (Hogeschool voor de Kunsten Utrecht) deels verwant en ziet enige raakvlakken tussen de master Consultancy & Entrepreneurship en de hbo masteropleidingen Data Driven Business (Hogeschool Utrecht) en Digital Driven Business (Hogeschool van Amsterdam). Aanvrager is van mening dat de wo opleidingen die inhoudelijke overlap vertonen met de beoogde master niet als directe concurrent gezien kunnen worden vanwege de deels verschillende instroomdoelgroepen en andere oriëntatie. Aanvrager noemt de volgende wo masteropleidingen enigszins relevant: International Business and Management (Erasmus Universiteit Rotterdam), Sustainable Entrepreneurship (Rijksuniversiteit Groningen), Business Administration (Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit Twente, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam, Rijksuniversiteit Groningen, Radboud Universiteit), Strategic Entrepreneurship (Erasmus Universiteit Rotterdam), Organisational Change & Consulting (Erasmus Universiteit Rotterdam), Management of Innovation (Erasmus Universiteit Rotterdam), International Management (Erasmus Universiteit Rotterdam en Tilburg University), International Business (Universiteit Maastricht) en International Economics and Business (Universiteit Utrecht).

Aanvrager heeft ook een overzicht geleverd van het verwante onbekostigde aanbod. Het betreft de master Imagineering, Master in Business Innovation from the Experience Perspective (Breda University of Applied Sciences), Master of Business Administration (Fontys hogescholen, LOI, Hogeschool NCOI, The Hague University, Hogeschool Wittenborg), Master of Science in Business and Management (Fontys Hogescholen), Management & Innovatie in maatschappelijke organisaties (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), Master of Business Administration in Purpose Economy (Hanzehogeschool Groningen), Master Organisatiecoaching (The Hague University), MBA in Entrepreneurship & Innovation, MBA in International Management (beide Hogeschool Wittenborg), Master Management and Innovation, Master Management, Cultuur en Verandering en Master of Business Information (Hogeschool NCOI).

De commissie is met aanvrager van mening dat de hbo masters Interdisciplinary Business Professional (Hanzehogeschool Groningen), Circulaire Economie (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), Sustainable Business Transition (Hogeschool Utrecht, nog niet gestart), International Business and Management (Hanzehogeschool Groningen) en Design Driven Innovation (NHL Stenden Hogeschool) verwant zijn aan de master Consultancy & Entrepreneurship. Voorts is de commissie van mening dat de hbo masteropleidingen Business Sales (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, nog niet gestart), Data Driven Business (Hogeschool Utrecht) en Digital Driven Business (Hogeschool van Amsterdam) aanverwant zijn. Dit omdat de instroomdoelgroep en arbeidsmarktmogelijkheden weliswaar sterk overeenkomen, maar de inhoud van deze opleidingen op onderdelen duidelijk verschilt van die van de master Consultancy & Entrepreneurship. De commissie acht de wo masteropleidingen die aanvrager als inhoudelijk verwant, maar niet als direct concurrerend typeert ook aanverwant aan de beoogde opleiding, aangezien de arbeidsmarktmogelijkheden en de inhoud van de opleidingen sterk overeenkomen, maar de instroomdoelgroepen verschillen.

De commissie acht de hbo master Crossover Creativity gelet op de veel bredere instroomdoelgroep en deels afwijkende inhoud en arbeidsmarktmogelijkheden onvoldoende verwant om deze bij de beoordeling te betrekken. De commissie acht de onbekostigde masteropleidingen aanverwant, maar kan deze wegens het ontbreken van instroomgegevens niet betrekken bij de beoordeling van de aanvraag.

Ten slotte acht de commissie in aanvulling op hetgeen aanvrager heeft aangevoerd de wo masteropleidingen Global Business & Sustainability (Erasmus Universiteit Rotterdam) Entrepreneurship (joint degree van Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam) en Business Intelligence & Smart Services (Universiteit Maastricht) aanverwant aan de master Consultancy & Entrepreneurship. Dit op grond van het feit dat deze opleidingen inhoudelijk

en voor wat betreft de arbeidsmarktperspectieven veel overeenkomsten vertonen met de hbo master Consultancy & Entrepreneurship, maar de instroomdoelgroepen deels verschillen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in (aan)verwante bekostigde opleidingen. De instroom in de aanverwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het (aan)verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide de afgelopen jaren.

Tabel 4. Eerstejaarsinstroom in (aan)verwante bekostigde hbo en wo masteropleidingen

Opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
M Interdisciplinary Business Professional (49291), voltijd	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen				27	26	37
M Master Circulaire Economie (49142), deeltijd	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen						20
M Master Circulaire Economie (49142), voltijd	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen					28	40
M Design Driven Innovation (49302), deeltijd	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden						39
M Design Driven Innovation (49302), voltijd	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden					15	29
M Data Driven Business (49148), voltijd	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht						56
M Digital Driven Business (49304), voltijd	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam					26	40
M International Business and Management (60649), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	132	121	105	121	114	127
M Sustainable Entrepreneurship (67085), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Leeuwarden				16	30	31
M Business Administration (60644), deeltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	103	105	81	73	2	125
M Business Administration (60644), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	210	201	169	162	169	313
	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	216	208	274	310	299	358
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	246	195	233	245	246	319
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	507	625	552	528	572	925
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	525	551	586	676	714	606
M Strategic Entrepreneurship (60455), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	75	70	41	62	48	65
M Organisational Change & Consulting (60457), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	40	47	41	39	31	52
M Management of Innovation (60458), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	70	85	98	79	83	89
M International Management (60256), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	67	66	62	65	63	58
M International Management (60407), voltijd	Tilburg University (21PN), Tilburg	68	74	101	123	60	68

M International Business (60019), deeltijd	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht	9	10	6	8	11	27
M International Business (60019), voltijd	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht	563	480	490	488	544	800
M International Economics and Business (60648), voltijd	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	129	151	144	214	237	222
M Global Business & Sustainability (60456), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	36	95	99	112	129	193
M Entrepreneurship (joint degree) (65006), voltijd	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	49	70	41	63	65	88
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	37	20	18	12	21	19
M Business Intelligence and Smart Services (60959), voltijd	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht			34	42	44	50
Eerstejaarsinstroom	Totaal	3082	3174	3175	3465	3577	4796

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroomontwikkelingen in de huidige onbekostigde masteropleiding en een instroomonderzoek door onderzoeksbureau Lexnova (2022). Aanvrager verwacht dat jaarlijks minimaal 118 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose aan de hoge kant, gelet op de instroom in verwante hbo masteropleidingen.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de hbo master Consultancy & Entrepreneurship wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Rotterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie heeft hierbij overwogen dat bekostiging van deze masteropleiding naar verwachting geen onevenredig nadelig effect zal hebben op de aanverwante wo masteropleidingen die de Erasmus Universiteit Rotterdam aanbiedt, gelet op het feit dat de instroomdoelgroepen slechts voor een deel overlappen en het feit dat de master Consultancy & Entrepreneurship al geruime tijd in onbekostigde vorm in Rotterdam wordt aangeboden.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Consultancy & Entrepreneurship te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.